

การประเมินผลยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน

พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563

Evaluation of Eco-City Strategy according to Lamphun Provincial Development

Plan 2018-2022 fiscal year 2020

นพดล บุรณนัฐ

Nopadol Burananuth

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

E-mail: nopadol.b@hotmail.com

Received: November 25, 2021

Revised: December 20, 2021

Accepted: December 21, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563 2) สำรวจความพึงพอใจต่อยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563 เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้อาศัยในพื้นที่โครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน และบุคลากรเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 400 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องตามแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าความถี่ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดลำพูนมีความสอดคล้องกันกับนโยบายของรัฐบาลและแผนระดับชาติ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน ประกอบด้วย (1) บุคลากร (2) งบประมาณ และ (3) ระบบเทคโนโลยี 2) ความพึงพอใจต่อยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.78 รองลงมา ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

คำสำคัญ: การประเมินผลยุทธศาสตร์, เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม, แผนพัฒนาจังหวัดลำพูน

Abstract

This research aims to 1) study the implementation of eco-city strategy according to Lamphun provincial development plan 2018-2022 the fiscal year 2020 2) survey of satisfaction with eco city Strategy according to Lamphun provincial development plan 2018-2022 the fiscal year 2020. This research is a mixed method. Quantitative research, sample group includes 400 people who live in the project area/activities strategies according to Lamphun provincial development plan and relevant government agencies, and qualitative research, 13 people of key informants included executives, personnel from government agencies and the private sector involved in the provincial development plan and fiscal year 2020. The tool used for collecting data was the 5 rating-scale questionnaires and interviews. Statistics used in data analysis included meaning, percentage, frequency, and standard deviation.

The results of the study found that 1) government action plan for fiscal 2020 and Lamphun's development strategy are consistent with government policies and national plans. Especially the eco city strategy, factors that contribute to the implementation of eco-city strategy according to Lamphun provincial development plan consist of (1) personnel, (2) budget, and (3) technology system. 2) satisfaction with eco-city strategy, that overall level is very high. By complacency with participation in projects/activities by eco-city strategy, the average value is the largest of 4.78. The second is satisfaction with reporting projects/activities by eco-city strategy.

Keywords: Evaluation Strategic, Eco-City, Lamphun Provincial Development Plan

บทนำ

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) โดยมาตรา 18 วรรคหนึ่งถึงสาม ได้กำหนดให้ ก.บ.จ. ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยคำนึงถึงความต้องการและศักยภาพของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด รวมตลอดถึงความพร้อมของภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนและยุทธศาสตร์ระดับชาติ ซึ่งแผนพัฒนาจังหวัด อย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดของวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยแผนพัฒนาจังหวัดจะมีระยะเวลา 4 ปี ประกอบกับมาตรา 25 วรรคหนึ่งที่กำหนดให้จังหวัดต้องมีแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัด โดยอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดของโครงการ เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงาน หน่วยงานผู้รับผิดชอบ และงบประมาณที่จะต้องใช้จ่ายดำเนินการ (ราชกิจจานุเบกษา, 2551) ดังนั้น การบริหารงาน จังหวัดจึงจำเป็นต้องมีแผนพัฒนาจังหวัด โดยจะมีการปรับปรุงในทุก 4 ปี มากไปกว่านั้น ในการปฏิบัติราชการแต่ละปีของจังหวัดก็ต้องมีอีกหนึ่งแผน นั่นคือ แผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัด โดยแผนนี้ จะได้รับการปรับปรุงทุกปี เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในจังหวัดให้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม

ก็ตาม ในแง่ของการวางแผนและนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด จะมีเครื่องมือหนึ่งที่เรียกว่า “ยุทธศาสตร์” ซึ่งใช้เป็นตัวขับเคลื่อนสิ่งที่จังหวัดต้องการทำให้เกิดผลเพื่อการตอบสนองความต้องการของประชาชนเกิดขึ้นจริง ตามวิสัยทัศน์ของจังหวัดที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดที่ผ่านการวิเคราะห์ ไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอย่างครอบคลุมทุกมิติทุกระดับ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นไปจนถึงระดับประเทศ รวมถึงผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน ทั้งนี้ เมื่อยุทธศาสตร์ถูกนำมาปฏิบัติ ขั้นตอนมาจึงเป็นการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์นั้น เพื่อให้ทราบว่าผลของการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ส่งผลอย่างไรต่อประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียของจังหวัด ซึ่งจะนำไปสู่กับปรับปรุงและแก้ไขในส่วนที่ผิดพลาด หรือส่งเสริมในส่วนที่ดีให้ส่งผลกระทบออกไปในวงที่กว้างขึ้นต่อไป

เช่นเดียวกันกับหลักการที่อภิปรายไปข้างต้น จังหวัดลำพูนก็ได้มีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด โดยแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “เมืองแห่งความสุข บนความพอเพียง” ซึ่งมี 5 ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว ได้แก่ (1) เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco City) (2) เมืองหัตถ นวัตกรรมสร้างสรรค์ (Creative Craft City) (3) เมืองเกษตรสีเขียว (Green Agricultural City) (4) เมืองจุดหมายปลายทางแห่งการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ วัฒนธรรม (Cultural Experience Destination City) และ (5) เมืองแห่งคุณภาพชีวิต (City of Quality Living) อย่างไรก็ตาม หากย้อนกลับไปดูยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ราชกิจจานุเบกษา, 2561) จะเห็นว่าแนวทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน หนึ่งในนั้นมีด้านที่ว่าด้วยการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Sustainable Development and Growth) เติบโต สมดุล ยั่งยืน ทั้งเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต นอกจากนั้นยังมีแนวนโยบายอื่น ๆ ที่ให้ความสนใจกับประเด็นนี้ ประกอบกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ที่ได้จากการจัดการประชุมเพื่อรับฟังปัญหา โดยให้ทุกอำเภอเป็นผู้นำเสนอปัญหา ทว่าทั้งจังหวัดลำพูน พบว่า ประเด็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมยังคงเป็นประเด็นท้าทาย ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงให้ความสนใจที่จะประเมินยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 รวมไปถึงโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนดังกล่าวโดยมุ่งศึกษาในปีงบประมาณ 2563 เพื่อให้เห็นว่าการดำเนินยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563 เป็นอย่างไร ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคิดเห็นหรือความพึงพอใจหรือไม่/อย่างไรกับยุทธศาสตร์นี้ อันจะเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการจะดำเนินยุทธศาสตร์นี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563
2. เพื่อสำรวจความพึงพอใจต่อยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (2557) อธิบายว่า ยุทธศาสตร์ (Strategic) หมายถึง “แนวทางในการบรรลุจุดหมายของหน่วยงาน” ดังนั้น จุดหมายจึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งในการจัดทำยุทธศาสตร์ โดยผู้จัดต้องกำหนดจุดหมายของหน่วยงานให้ชัดเจนเพื่อให้ยุทธศาสตร์ที่ได้ออกมานั้น ตรงตามความต้องการและดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้อง

Rothaermel (2013) กล่าวไว้ว่า ในสถานการณ์การแข่งขัน ผู้ที่ชนะคือผู้ที่มียุทธศาสตร์ที่ดี โดยยุทธศาสตร์เป็นการวางแผนและชุดปฏิบัติการของกิจการที่มุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายของ องค์กร

Tidd and Bessant (2014) อธิบาย “ยุทธศาสตร์” ว่าเป็น สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวิสัยทัศน์ให้ชัดเจน เพื่ออนาคต

หากกล่าวโดยสรุป ยุทธศาสตร์ (Strategy) หมายถึง แนวทางในเชิงนโยบาย เพื่อทำให้สิ่งที่ต้องการให้เกิดบรรลุซึ่งผลสำเร็จ

องค์ประกอบของการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

วรางคณา ผลประเสริฐ (2554) ได้เสนอความเห็นไว้ว่า เพื่อให้สามารถดำเนินการตามกลยุทธ์/ยุทธศาสตร์ ได้อย่างเป็นรูปธรรม การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติควรมีองค์ประกอบดังนี้

1) การจัดสรรทรัพยากร (Resources Allocation) เป็นขั้นตอนของการวางแผนการใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุสู่ยุทธศาสตร์ โดยการจัดสรรทรัพยากรต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่จะกระทบกับการใช้ทรัพยากรและการบริหารทรัพยากร

2) การปรับโครงสร้างองค์กร (Organization restructure) เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของการใช้กลยุทธ์และการใช้ทรัพยากร โครงสร้างองค์กรอาจจำแนกได้หลายแบบ เช่น โครงสร้างองค์กรตามหน้าที่ โครงสร้างองค์กรตามผลิตภัณฑ์ โครงสร้างองค์กรแบบเมตริก ซึ่งการปรับโครงสร้างองค์กรให้เป็นแบบใดนั้น จะต้องพิจารณาความเป็นไปได้และความคุ้มค่า

3) การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในส่วนของระบบและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล (Organization Change and Human resource development) เป็นการปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่จะใช้ในการบรรลุสู่แผนและทิศทางขององค์กร โดยต้องคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ เช่น ระบบข้อมูลข่าวสาร ระบบบริหารบุคคล (การให้การศึกษา การให้การอบรม การกระตุ้น ส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรทำงานได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ) การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในองค์กร เป็นต้น

4) การกระจายกลยุทธ์ (Strategic deployment) หากองค์กรมีการสร้างวิสัยทัศน์ สร้างพันธกิจขึ้นมาแล้ว แต่ไม่ได้มีการดำเนินการก็จะทำให้เกิดการสูญเปล่าได้ เพราะแม้ว่าแผนเหล่านั้นจะเป็นแผนงานที่ถูกจัดทำมาอย่างดีผ่านการระดมความคิดมาอย่างเข้มข้นเพียงใดก็ตาม หากไม่ลงมือปฏิบัติก็ย่อมไม่เกิดผลเป็นรูปธรรม เข้าทำนองร้อยทฤษฎีไม่เท่าหนึ่งปฏิบัติ ดังนั้น เพื่อทำให้เกิดผลจึงจำเป็นต้องมีการกระจายแผนไปยังทุกส่วนทั่วทั้งองค์กร โดยต้องสอดคล้องประสานกับบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ อย่างชัดเจนและเข้าใจได้ ซึ่งจากเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic goals) อาจถูกแปลงเป็นเป้าหมายย่อย (Sub-goals) กำหนดเป็นเป้าหมายประจำปี

(Annual goals) จากนั้นกระจายไปเป็นเป้าหมายของแต่ละกลุ่มแต่ละโครงการ เพื่อให้ทราบว่า เป้าหมายของตนเองที่ชัดเจนนั้นคืออะไร และควรจะดำเนินการในเรื่องใดก่อน ซึ่งนอกจากจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานในระดับล่างสุดช่วยให้เข้าใจเป้าหมายที่ไม่คลาดเคลื่อนแล้ว ยังมีประโยชน์ต่อกระบวนการในการวัดผลที่เหมาะสมด้วย ทั้งยังช่วยให้มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสมพอดี เพียงเพื่อให้บรรลุผลในแต่ละกลุ่มหรือแต่ละโครงการ

การสร้างความสำเร็จในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ความสำเร็จของการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นมีปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายประการ ที่สร้างความสำเร็จในการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ โดยมีปัจจัยสำคัญ ดังนี้ (อนิวัช แก้วจางค์, 2551)

1) การมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะทักษะในการทำงาน การมีความรู้ที่ดีในกิจกรรมที่ดำเนินการ และมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับภารกิจขององค์การ

2) การมีทรัพยากรที่ดีและเพียงพอต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด การมีทรัพยากรที่ดีและเพียงพอในการดำเนินงาน โดยเฉพาะทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เครื่องมือวัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน รวมถึงการมีงบประมาณที่เพียงพอต่อการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ

3) การมีระบบการจัดการที่ดี เพื่อให้ดำเนินงานมีประสิทธิภาพและการบรรลุผลสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว องค์การที่มีระบบการจัดการที่ดีสามารถกำหนดยุทธศาสตร์ให้มีทิศทางที่ชัดเจนสามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันและปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามหน้าที่และความรับผิดชอบตามโครงสร้างองค์การที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน โครงการจะดำเนินการในลักษณะข้างต้นต้องมีความพร้อมด้านบุคลากรคือต้องพัฒนาให้พนักงานมีความรู้และอุทิศตนเพื่อการดำเนินงาน ดังนั้น หน่วยงานที่นำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติจึงต้องให้ความสำคัญในประเด็นนี้ เนื่องจากทุกคนในองค์การมีส่วนที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จและความล้มเหลวตามยุทธศาสตร์ที่ได้เลือกนำไปปฏิบัติด้วยนั่นเอง

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล

Shertzer & Linden (1979) ให้ความหมายว่า การมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือการตัดสินความเพียงพอของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ขณะที่ Mehrens & Lehman (1984) ให้ความหมายว่าการตัดสินความสอดคล้องต้องกันระหว่างการปฏิบัติกับวัตถุประสงค์ ทำนองเดียวกันกับที่ Chase (1987) กล่าวว่า คือการนำจำนวนที่ได้จากการวัดมาเทียบกับเกณฑ์ เพื่อตัดสินคุณค่าของจำนวนที่สังเกตได้ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551) เห็นว่าเป็นคำที่ใช้ในการอธิบายและตัดสินคุณสมบัติบางอย่างของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล รวมทั้งกระบวนการและโครงการต่าง ๆ แล้วพิจารณาคุณลักษณะนั้น ทั้งในด้านความเหมาะสมและระดับของการยอมรับ ดังนั้น จึงให้ข้อสรุปว่ากระบวนการประเมินผลประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ (1) การเลือกสิ่งที่ต้องการประเมิน (2) การพัฒนาและใช้กระบวนการเพื่ออธิบายสิ่งที่ต้องการประเมินนั้นอย่างถูกต้องแม่นยำ และ (3) การสังเคราะห์หลักฐานที่เป็นผลจากกระบวนการเหล่านี้ไปสู่การตัดสินใจขั้นสุดท้าย ขณะที่ ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้ให้ความหมาย ประเมินผล (คำกริยา) ว่าหมายถึง พิจารณาและวัดคุณค่าของกิจการใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น ประเมินผลการสัมมนา ประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีของบริษัท (การศึกษา) วัดคุณค่าหรือผลความก้าวหน้าการศึกษา เช่น การสอบไล่เป็นวิธีประเมินผลการศึกษาวิธีหนึ่ง

การตัดสินใจเลือกแนวความคิด/ทฤษฎีและ/หรือตัวแบบที่ใช้ในการประเมินผล

การจะใช้หรือไม่ใช้แนวความคิด ทฤษฎี หรือตัวแบบใด ๆ ในการประเมินผลโครงการขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายเหตุผล ที่สำคัญที่สุดคือความต้องการของผู้ให้ประเมินผล หากผู้ให้ประเมินผลต้องการทราบข้อเท็จจริงในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องเกี่ยวกับโครงการเท่านั้นโดยไม่ต้องรับรู้ในเรื่องอื่นใดและมีงบประมาณอยู่อย่างจำกัด ในกรณีเช่นนี้ ผู้ประเมินผลทำหน้าที่เพียงออกแบบประเมินผลเก็บรวบรวม/วิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลให้ตรงกับความต้องการของผู้ให้ประเมินผลอาจจะเพียงพอ ในทำนองเดียวกัน การจะมีหรือไม่มีแนวความคิดหรือทฤษฎีในการประเมินผลโครงการ ขึ้นอยู่กับความต้องการรายละเอียดในประเด็นต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยเฉพาะความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผล และขึ้นอยู่กับความเป็นอิสระของผู้ประเมินผลในการที่จะเสนอ/พัฒนาและนำความคิดและทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการประเมินผล หากผู้ให้ประเมินผลต้องการรายละเอียดเชิงสาเหตุและผลและ/หรือประเมินผลมีความเป็นอิสระในการสร้างแนวความคิด/ทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการมาทดลองใช้ การสร้างแนวความคิดและทฤษฎีโครงการจะเป็นสิ่งที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากส่วนจะใช้แนวความคิดใดหรือทฤษฎีใดนั้น ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของสาระของโครงการ ประกอบด้วยตัวแปรอะไรบ้าง แต่ทั้งนี้ควรได้มาปรึกษาหารือกับเจ้าของโครงการและผู้ให้ทำการประเมินผลว่าแนวความคิดหรือทฤษฎีหรือแบบจำลองเชิงสาเหตุและผลของโครงการที่ผู้ประเมินผลสร้างขึ้นมาถูกต้องด้วยหลักเหตุผลหรือไม่

หากการประเมินผลออกแบบประเมินผลตามเหตุผล ผู้ประเมินผลมีทางเลือก 2 วิธี คือ (1) การออกแบบประเมินผลโดยคำนึงถึงความถูกต้องภายใน (Internal Validity) ของข้อค้นพบจากการประเมินผล และ (2) การออกแบบประเมินผลโดยคำนึงถึงความถูกต้องภายนอก (External Validity) ทางเลือกแรกเป็นการประเมินผลที่มุ่งหวังเพียงแต่จะนำข้อค้นพบมาใช้กับโครงการที่ถูกประเมินผลเท่านั้น ส่วนทางเลือกที่สองมุ่งหวังที่จะนำไปใช้ได้กับโครงการเดียวกันในพื้นที่อื่นที่นอกเหนือไปจากพื้นที่ที่ถูกประเมินผล ในการเลือก ใช้ตัวแบบการประเมินผลทั่วไปและตัวแบบการประเมินผลโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือโครงการฝึกอบรมที่จะตอบสนองความต้องการด้านการประเมินผลได้อย่างเพียงพอ จะแนะนำตัวแบบใดตัวแบบหนึ่งมาใช้ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ที่ทำการประเมินผล ซึ่งอาจจะต้องชี้แจงให้ผู้ให้ประเมินผลได้รับทราบและร่วมกันปรึกษาหารือจุดอ่อนและจุดแข็งของตัวแบบที่จะใช้

อย่างไรก็ตาม ไม่มีตัวแบบประเมินผลใดที่ดีที่สุดที่จะใช้ได้กับทุกประเภทโครงการ ผู้ประเมินผลจะต้องใช้ดุลยพินิจว่าตัวแบบใดจะตอบสนองความต้องการของผู้ให้ประเมินผลดีที่สุด และหากผู้ให้ประเมินผลไม่อยู่ในฐานะที่จะให้ความคิดเห็นได้ ผู้ประเมินผลจะต้องทำการตัดสินใจเอง โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ทั้งในด้านเวลา งบประมาณ และการได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ

นอกจากนั้นแล้ว ผู้ประเมินผลยังอาจจะแสดงความเป็นตัวของตัวเองอย่างมีเหตุผล โดยอาจจะใช้ตัวแบบใดตัวแบบหนึ่งในการประเมินผล หรืออาจเลือกบางองค์ประกอบของตัวแบบหรือมาผสมกับองค์ประกอบอื่นได้ ถ้าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมินผล

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

จิตไฮ เกตุแก้ว (2556) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกที่ดี ความรู้สึกรักชอบในสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเองความพึงพอใจก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจความเข้าใจอันดีต่อกันและเป็นปัจจัยสำคัญ

ประการหนึ่งที่จะช่วยให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จความรู้สึกนี้จะช่วยจูงใจให้เกิดความรักในงานโดยเฉพาะเมื่อบุคคลนั้นได้มีส่วนร่วมในนโยบายวัตถุประสงค์ของการทำงานในองค์การซึ่งทำให้มีความรู้สึกภาคภูมิใจมีความกระตือรือร้นมีความรู้สึกมั่นคงและมีความมุ่งมั่นที่จะอุทิศตนและทุ่มเทให้กับการทำงานอย่างเต็มที่แล้งงานทุกอย่างจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

รัตนภรณ์ ศรีหาพล (2556) เห็นว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมากแต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อย

หากกล่าวโดยสรุปความพึงพอใจก็คือความรู้สึกที่อยู่ภายในจิตใจของมนุษย์ ซึ่งค่าของความรู้สึกนี้จะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลและแต่ละสถานการณ์ โดยขึ้นอยู่กับการรับรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมมาของแต่ละคน การสร้างความพึงพอใจ การสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นในบุคคลอาจกล่าวโดยรวมได้ดังนี้ (สุนันทา เลานันท์, 2555)

- 1) จัดหาหรือให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายด้วยสิ่งที่มีคุณภาพตามความต้องการของบุคคล
- 2) อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสิ่งที่คุณต้องการอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันตามความสามารถ และมีการอำนวยความสะดวกตามความเหมาะสม
- 3) ในการส่งเสริมให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ควรจัดแนวปฏิบัติที่เหมาะสมและท้าทายตามความสามารถของแต่ละบุคคล
- 4) เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในสังคมหรือในการวางแผนการดำเนินงาน ซึ่งเป็นแรงจูงใจในการทำงานประการหนึ่งที่น่าไปสู่การเกิดความพึงพอใจ
- 5) ให้การยกย่องชมเชยด้วยความจริงใจ
- 6) มอบความไว้วางใจให้รับผิดชอบมากขึ้น ให้อำนาจเพิ่มขึ้น เลื่อนขั้นหรือเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น
- 7) ให้ความมั่นคงและความปลอดภัย
- 8) ให้ความเป็นอิสระในการทำงาน
- 9) เปิดโอกาสให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ได้มีโอกาสเข้าร่วมฝึกอบรม ศึกษาดูงานการหมุนเวียนงานและการสร้างประสบการณ์จากการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ
- 10) ให้เงินรางวัลหรือรางวัลตามลักษณะงาน
- 11) ให้โอกาสในการแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอันเป็นแรงกระตุ้นในแสวงหาแนวคิดใหม่ ๆ สำหรับนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในรูปแบบของแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนผู้อาศัยในพื้นที่โครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน (งบพัฒนาจังหวัด) และบุคลากรเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน 122,002 คน (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2562) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ-ประชาชนผู้อาศัยในพื้นที่โครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน (งบพัฒนาจังหวัด) และบุคลากรเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 400 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Selection) ในการให้ข้อมูล ทั้งนี้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างหาจากการคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane (1973) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคาดเคลื่อนของการประมาณค่า (ในที่นี้ความคาดเคลื่อนของการประมาณค่า เท่ากับ

0.05)

จะได้

$$n = \frac{122,002}{1 + 122,002(0.05)^2}$$

$$n = 399.99$$

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการตอบแบบสัมภาษณ์สำหรับการวิจัยนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องตามแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ตามแผนงาน/โครงการที่ถูกบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน (งบพัฒนาจังหวัด) ด้านยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จำนวน 13 ราย ดังนี้ (1) ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน (2) หัวหน้าสำนักงานจังหวัดลำพูน (3) พัฒนาการจังหวัดลำพูน (4) โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดลำพูน (5) อุตสาหกรรมจังหวัดลำพูน (6) พาณิชยจังหวัดลำพูน (7) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำพูน (8) สาธารณสุขจังหวัดลำพูน (9) วัฒนธรรมจังหวัดลำพูน (10) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน (11) ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดลำพูน (12) ประธานหอการค้าจังหวัดลำพูน และ (13) นายอำเภอป่าซาง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยพัฒนาและสร้างแบบสอบถามขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษาสูงสุด 4) สถานภาพการทำงานในปัจจุบัน และ 5) ช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 2 การสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยคำถามต่อไปนี้ 1) ท่านมีความพึงพอใจที่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในระดับใด 2) ท่านมีความพึงพอใจที่ได้รับรู้ข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในระดับใด 3) ท่านมีความพึงพอใจที่ความคิดเห็นของท่านมีส่วนในการขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในระดับใด 4) ท่านมีความพึงพอใจในการรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับใด 5) ท่านมีความพึงพอใจที่โครงการ/กิจกรรมต่างๆ ตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมดำเนินการอย่างโปร่งใส ตลอดจนมีหลักธรรมาภิบาลในระดับใด 6) ท่านมีความพึงพอใจต่อระยะเวลาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในระดับใด 7) ท่านมีความพึงพอใจที่โครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนำไปสู่การแก้ไขต่าง ๆ ที่ก่อนหน้านี้ไม่สามารถแก้ไขได้ในระดับใด 8) ท่านมีความพึงพอใจที่โครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสามารถตอบสนองความต้องการของท่านได้อย่างตรงประเด็น รวมถึงเต็มไปด้วยประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระดับใด 9) ท่านมีความพึงพอใจในระดับใด หากกล่าวโดยสรุปแล้วว่าโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ตัวท่านได้ และท่านก็ได้รับประโยชน์จากยุทธศาสตร์นี้

ตอนที่ 3 การสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือสำหรับใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล อายุ ตำแหน่ง สังกัด และวันที่สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับการประเมินผลยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563 ประกอบด้วยคำถามดังต่อไปนี้ 1) สภาพแวดล้อมในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563 เป็นอย่างไรในความเห็นของท่าน 2) ทรัพยากรที่ใช้เป็นปัจจัยนำเข้า เช่น บุคลากร งบประมาณ เครื่องมือ หรือแม้กระทั่งเทคโนโลยี สำหรับการดำเนินยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563 เป็นอย่างไรในความเห็นของท่าน 3) กระบวนการในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563 เป็นอย่างไรในความเห็นของท่าน 4) ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563 เป็นอย่างไรในความเห็นของท่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้วางแผน แล้วจึงจะดำเนินการตามแผนที่วางไว้ ซึ่งเป็นไปตามลำดับดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากทั้ง 8 อำเภอของจังหวัดลำพูนตามแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดลำพูน ประจำปีงบประมาณ 2563 ตามแผนงาน/โครงการที่ถูกระบุอยู่ในแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน (งบพัฒนาจังหวัด) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณ ขณะเดียวกันก็ลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ครบถ้วน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นคำสัมภาษณ์ ทั้งนี้ ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างในเชิงปริมาณ ผู้วิจัยจะใช้วิธีการเลือกแบบตามสะดวก และผู้วิจัยก็ให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตัวเอง หรือในบางกรณีผู้วิจัยจะเป็นผู้ถามคำถามตามแบบสอบถาม เพื่อให้ผู้ตอบเป็นคนตอบ ในขณะที่การเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยเลือกโดยคำนึงถึงความสอดคล้อง เหมาะสม และความเพียงพอของข้อมูล รวมไปถึงตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2) เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามครบถ้วนสมบูรณ์ และผู้ให้ข้อมูลสำคัญก็ให้สัมภาษณ์อย่างครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยก็ได้ตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถามและคำสัมภาษณ์อีกครั้ง

3) เมื่อตรวจสอบเสร็จแล้วก็นำแบบสอบถามดังกล่าว มากรอกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS Version 26 ขณะที่ข้อมูลที่เป็นคำสัมภาษณ์จะถูกเก็บไว้ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สูงสุด สถานภาพการทำงานในปัจจุบัน และช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับ

สิ่งแวดล้อม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 3 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยการสรุปประเด็น แล้วนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) ในแต่ละประเด็นแล้วนำเสนอด้วยการพรรณนา

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563 ผลวิจัยพบว่า

1. สภาพแวดล้อมในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563

แผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และ ยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดลำพูนมีความสอดคล้องกันกับนโยบายของรัฐบาลและแผนระดับชาติ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สำหรับการทำงานในสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ต้องการระบบการทำงานที่คล่องตัว และการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพสูงในการนำสู่เป้าหมายในอนาคต สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในอนาคต โดยองค์ประกอบของแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประกอบไปด้วย 2 ส่วนหลัก คือ (สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2561) (1) ข้อมูลเพื่อการพัฒนา คือ การวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม สภาพปัญหาของพื้นที่ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดโดยต้องเปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลังเพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และ (2) ประเด็นการพัฒนา คือ ส่วนของการวิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็ง/จุดอ่อน/โอกาส/ภัยคุกคาม และสิ่งแวดล้อมภายนอกอื่นๆ ที่มีผลกระทบกับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อจัดทำเป้าหมายการพัฒนา และประเด็นการพัฒนาที่สามารถตอบสนองกับเป้าหมายการพัฒนา และตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ได้จัดทำไว้

จังหวัดลำพูนได้ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วม และมุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน ทั้งส่วนราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมหรือประชารัฐ และชุมชน เพื่อร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์และจัดทำแผนงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี เช่น การส่งเสริมให้ชุมชน ภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมโดยการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการและคณะทำงาน เช่น คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จังหวัดลำพูน คณะอนุกรรมการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีจังหวัดลำพูน เป็นต้น รวมทั้งการจัดทำแผนงานโครงการที่เกิดจากความต้องการและศักยภาพของ กลุ่มอาชีพ กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ กลุ่มเครือข่ายต่างๆ รวมทั้ง ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและอำเภอรอบรวมและจัดลำดับความสำคัญ ของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่เพื่อจัดทำเป็นแผนงานโครงการ เป็นต้น

2. ทรัพยากรที่ใช้เป็นปัจจัยนำเข้า เช่น บุคลากร งบประมาณ เครื่องมือ หรือแม้กระทั่งเทคโนโลยี สำหรับการดำเนินยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน ประกอบด้วย 1) บุคลากร 2) งบประมาณ และ 3) ระบบเทคโนโลยี ด้านบุคลากร บุคลากรในหน่วยงานต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย ด้านงบประมาณ ต้องมีการกำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตรวจสอบได้ และด้านระบบต้องมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อจัดเก็บข้อมูลในหน่วยงาน บุคลากรที่มีความชำนาญในการปฏิบัติงานด้านแผน งบประมาณ และการติดตามประเมินผลของหน่วยงานโดยตรง ส่วนบุคลากรในหน่วยงานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย

3. กระบวนการในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563

ในภาพรวมสามารถวิเคราะห์กระบวนการในการดำเนินยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน ไว้ 2 ด้าน คือ 1) การนำแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติและ 2) การกำกับติดตามและประเมินผล ผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์ ด้านการนำแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติ ต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดของโครงการเพื่อดำเนินงานตามแผนอย่างชัดเจน และสามารถนำแผนหรือแนวทางที่กำหนดได้มาใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และด้านการกำกับติดตามและประเมินผล ต้องมีการนำผลการประเมินแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการของหน่วยงานมาวิเคราะห์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการในปีงบประมาณถัดไป และต้องมีการประเมินผลแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการของหน่วยงานเพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

4. ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563

ตารางที่ 1 ผลการประเมินด้านผลผลิตในภาพรวมของแผนงานโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จากเป้าหมายและตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย (2563-2565)
1. ชยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี
2. ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด
3. จำนวนพื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู	เพิ่มขึ้น 100 ไร่ต่อปี

จากการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน ได้เกิดผลสำเร็จที่สำคัญและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เช่น สถานการณ์ปัญหาหมอกควันและไฟป่ามีแนวโน้มที่ดีขึ้น จำนวนจุดความร้อนและจำนวนวันที่มีฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานลดลง และจังหวัดลำพูนได้รับรางวัลจังหวัดสะอาดระดับประเทศ 3 ปี ซ้อน (พ.ศ. 2560-2562)

วัตถุประสงค์ที่ 2 ความพึงพอใจต่อยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ความพึงพอใจต่อยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	4.78	0.433	มากที่สุด
2. การได้รับรู้ข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	4.12	1.250	มาก
3. ความคิดเห็นของท่านมีส่วนในการขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	4.52	0.596	มากที่สุด
4. การรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	4.69	0.463	มากที่สุด
5. โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการดำเนินการอย่างโปร่งใส ตลอดจนมีหลักธรรมาภิบาล	4.32	0.696	มาก
6. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	4.49	0.378	มาก
7. โครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การแก้ไขต่าง ๆ ที่ก่อนหน้านี้ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขได้	4.60	0.530	มากที่สุด
8. โครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตอบสนองความต้องการได้ตรงประเด็น รวมถึงเต็มไปด้วยประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.33	0.808	มาก
9. โครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สามารถสร้างประโยชน์แก่ตัวท่าน และท่านได้รับประโยชน์จากยุทธศาสตร์นี้	3.85	1.377	มาก
ความพึงพอใจโดยรวม	4.41	0.412	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.78 รองลงมา ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 รองลงมา มีความพึงพอใจต่อโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การแก้ไขต่าง ๆ ที่ก่อนหน้านี้ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 รองลงมา มีความพึงพอใจต่อความคิดเห็นของท่านมีส่วนในการขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 รองลงมา มีความพึงพอใจต่อระยะเวลาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 รองลงมา มีความพึงพอใจต่อโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตอบสนองความต้องการได้ตรงประเด็น รวมถึงเต็มไปด้วยประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 รองลงมา มีความพึงพอใจต่อโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการดำเนินการอย่างโปร่งใส ตลอดจนมีหลักธรรมาภิบาล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ตามด้วยความพึงพอใจต่อการรับรู้ข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และความพึงพอใจต่อโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สามารถสร้างประโยชน์แก่ตัวท่าน และท่านได้รับประโยชน์จากยุทธศาสตร์นี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องการประเมินผลยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลงานดังนี้

1. สภาพแวดล้อมในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563

1.1 แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดลำพูน มีความสอดคล้องกันกับนโยบายของรัฐบาลและแผนระดับชาติ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สำหรับการทำงานในสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ต้องการระบบการทำงานที่คล่องตัว และการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพสูงในการนำสู่เป้าหมายในอนาคต สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในอนาคต ทั้งมีความสอดคล้องและเป็นไปตามนโยบายรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการให้ข้อคิดเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน (2563) ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ ของจังหวัดลำพูนได้มีการยึดยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 รวมทั้งแผนรายสาขา/เฉพาะด้านต่าง ๆ รวมทั้งนำเอาศักยภาพและความต้องการของพื้นที่มาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2563

1.2 ทรัพยากรที่ใช้เป็นปัจจัยนำเข้า เช่น บุคลากร งบประมาณ เครื่องมือ หรือแม่กระทั่งเทคโนโลยี สำหรับการดำเนินยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน ประกอบด้วย 1) บุคลากร 2) งบประมาณ และ 3) ระบบเทคโนโลยี ด้านบุคลากร บุคลากรในหน่วยงาน ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย ด้านงบประมาณ ต้องมีการกำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตรวจสอบได้ และด้านระบบ ต้องมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อจัดเก็บข้อมูลในหน่วยงาน บุคลากรที่มีความชำนาญในการปฏิบัติงานด้านแผน งบประมาณ และการติดตามประเมินผลของหน่วยงานโดยตรง ส่วนบุคลากรในหน่วยงาน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับการให้ข้อคิดเห็นของพัฒนาการจังหวัดลำพูน (2563) ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของบุคลากรในหน่วยงานโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการแผนพัฒนาจังหวัดและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด โดยเชิญอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถมาให้ความรู้แก่บุคลากร รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานและจัดทำแผน เช่น การเผยแพร่แผนยุทธศาสตร์ในเว็บไซต์จังหวัดลำพูน การจัดตั้งกลุ่มรายเฉพาะที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติราชการประจำปี การนำเอา QR CODE มาใช้ในการจัดส่ง เอกสารเพื่อความสะดวกรวดเร็วและลดปริมาณการใช้ทรัพยากร เป็นต้น

1.3 กระบวนการในการดำเนินยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563

ในภาพรวมสามารถวิเคราะห์กระบวนการในการดำเนินยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน ไว้ 2 ด้าน คือ 1) การนำแผนปฏิบัติราชการสู่การปฏิบัติและ 2) การกำกับติดตามและประเมินผล ผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์ ด้านการนำแผนปฏิบัติราชการสู่การปฏิบัติ ต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดของโครงการเพื่อดำเนินงานตามแผนอย่างชัดเจน และสามารถนำแผนหรือแนวทางที่กำหนดไว้มาใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และด้านการกำกับติดตามและประเมินผล ต้องมีการนำผลการประเมินแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานมาวิเคราะห์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการในปีงบประมาณถัดไป และต้องมีการประเมินผลแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานเพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำพูน (2563) ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการทำงานว่ามีข้อจำกัดช่วงเวลาที่ทำมีน้อย มีปัญหาเรื่องการระบาดโรคโควิด และงบประมาณล่าช้า

1.4 ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการดำเนินยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563

ผลการประเมินด้านผลผลิตในภาพรวมของแผนงานโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จากการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน ได้เกิดผลสำเร็จที่สำคัญและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เช่น สถานการณ์ปัญหาหมอกควันและไฟป่า มีแนวโน้มที่ดีขึ้น จำนวนจุดความร้อนและจำนวนวันที่มีฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานลดลง และจังหวัดลำพูนได้รับรางวัลจังหวัดสะอาดระดับประเทศ 3 ปี ซ้อน (พ.ศ. 2560-2562) ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการให้ข้อคิดเห็นของสาธารณชนจังหวัดลำพูน (2563) ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของจังหวัดลำพูนมีความสำเร็จระดับสูง มีการขับเคลื่อนในเชิงของกลไกที่กำหนดไว้เป็นไปตามเป้าหมายยุทธศาสตร์จังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาระดับชาติในการพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายจังหวัดลำพูน ทั้งในด้านการศึกษาโดยใช้กลไกเข้ามาขับเคลื่อน สภาดังและเยาวชน ภาคแรงงาน เป็นต้น เช่นเดียวกับผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูนที่ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของเรื่องยุทธศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจ แม้จังหวัดลำพูนจะมีความสำเร็จในระดับหนึ่ง นอกจากเป็นเกษตรสีเขียว เรื่องของหัตถกรรมพื้นบ้าน นิคมอุตสาหกรรมของผู้ประกอบการเป็นซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญตามยุทธศาสตร์แล้ว ในการที่จะดูแลเกษตรสีเขียว นวัตกรรม อุตสาหกรรม นวัตกรรม จังหวัดลำพูนก็จะสนับสนุนให้ขับเคลื่อนและสามารถดำเนินการตามแผนงาน/โครงการให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน/โครงการ จังหวัดลำพูนก็จะมีการประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาให้ตรงตามเป้าหมายยุทธศาสตร์จังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและต้องการทราบถึงผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยังสอดคล้องกับแนวคิดของรัตนารักษ์ ศรีหาพล (2556) เห็นว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกันซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมากแต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อย หากกล่าวโดยสรุป ความพึงพอใจก็คือความรู้สึกที่อยู่ภายในจิตใจของมนุษย์ ซึ่งค่าของความรู้สึกนี้จะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลและแต่ละสถานการณ์ โดยขึ้นอยู่กับการรับรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมมาของแต่ละคน

ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรนำผลของการวิจัยไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ตามยุทธศาสตร์ ที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรขยายขอบเขตงานวิจัยให้ครอบคลุมไปยังผู้ที่ส่วนได้ส่วนเสียในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อที่จะได้ทราบถึงผลกระทบในการดำเนินการโครงการ/กิจกรรม

ต่าง ๆ ตามยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับทิศทางการดำเนินยุทธศาสตร์ให้ทันโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

เอกสารอ้างอิง

- จิตใส เกตุแก้ว. (2556). *ความพึงพอใจของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อการพัฒนาครู ด้วยชุดฝึกอบรม e-Training* (วิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัยสยาม.
- ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. ลำพูน, สำนักงานจังหวัดลำพูน. (2563). *แผนพัฒนาจังหวัดลำพูน (พ.ศ.2561-2565) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ.2563*. ลำพูน: สำนักงานจังหวัดลำพูน.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2551). *การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนภรณ์ ศรีหาพล. (2556). *ความพึงพอใจต่อการให้บริการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา* (วิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551. (2551, 30 ธันวาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 ตอนที่ 137. หน้า 1.
- ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580). (2561, 13 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 82ก. หน้า 1.
- วรางคณา ผลประเสริฐ. (2554). *แนวคิดการจัดการเชิงกลยุทธ์*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์ในการบริหารโรงพยาบาล หน่วยที่ 1-5*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2557). *คู่มือการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ Strategic Planning Manual*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.
- สำนักทะเบียนจังหวัดลำพูน. (2563). *สถิติจำนวนประชากร*. สำนักทะเบียนจังหวัดลำพูน.
- สุนันทา เลานันท์. (2555). *การสร้างทีมงาน*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: แอนด์เมตสติเกอร์แอนด์ดีไซน์.
- อนิวัช แก้วจำนงค์. (2551). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Chase C.J. (1987). *Measurement for Education Evaluation* (2nded.). Massachusetts: Addison-Wesley Publishing Company.
- Mehrens W.A. & Lehman I.J. (1984). *Measurement and Evaluation in Education and Psychology* (3rd ed.). Japan: Holt, Rinehart and Winston.
- Rothaermel, F. T. (2013). *Strategic Management Concepts and Cases*. New York: McGraw-Hill Education.
- Shertzer B. & Linden J.D. (1979). *Fundamentals of Individual Appraisal*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Tidd and Bessant. (2014). *Strategic Innovation Management*. United Kingdom: Wiley.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rded.). New York: Harper and Row Publications.

